

Hvor fremmed er jeg?

Hundredetusindvis af flygtninge har kastet anker i Danmark i løbet af det seneste halve århundrede. Mange af dem kalder i dag Danmark for deres havn, men alligevel vil danskhedsdebatten ingen ende tage. Udstillingen '100% Fremmed' vender debatten om og spørger de tilkomne selv, hvor fremmede de føler sig. Side 4-5

B2

Alle kan synge - også selv om de ikke kan

Der er rock og pop på programmet, når RockUs Choir starter til september.

Missionen er at skabe glad energi og give plads til alle stemmer. Ikke mindst dem, der tror, at de ikke kan synge

Tekst: Marianne Barfod
Foto: Ricardo Ramirez
redaktion@bryggebladet.dk

RockUs Choir er et nyt sangkor, der lover glad energi og har plads til alle – især til dem, der mener, de ikke kan synge.

Bag koret står Lise Kagenow, som ifølge eget udsagn overhovedet ikke kunne synge, men nu er en lykkelig og stolt korsanger i et kor af samme støbning som i Oxford, hvor hun har boet de seneste 14 år.

Lise Kagenow har en baggrund som sygeplejerske og er cand. merc. Hun arbejder med hospitalsteknik, blandt andet omlægning af processer, proces-innovation og services.

– Alle, der er medlem i et sangkor som dette, opdager, at det er meget inkluderende. RockUs Choir har ingen optagelseskrav, og man skal ikke kunne noder.

At synge i kor giver en fantastisk energi og glæde – og det har mennesker brug for, siger Lise Kagenow og fortsætter:

STYRKER SUNDHEDEN

– Det handler faktisk også om udvikling indenfor folkesundhed. I mit arbejde inden for sundheds-management, innovation og udvikling af teknologier er vi meget opmærksomme på det tredje ben i samfundenes håndtering af sundhed – forebyggelsen.

– I dag handler det om at undgå sygdom – og om, hvordan man kan styrke de

faktorer, der gør, at mennesker ikke bliver syge, i stedet for først at behandle når man er blevet syg. Og her kommer det at synge korsang ind i billedet. Sang, musik og i særdeleshed korsang virker på de tre parametre ligesom sport: Fysisk – styrker hjerte, lunger. Mentalt – glæde. Socialt – samvær.

– Alt dette opnår man, når man bliver korsanger. Derfor er kodeordet for vores kor *glad energi*, siger Lise Kagenow.

BANGE FOR AT SYNGE

– I sangkor er det jo i reglen sådan, at alle kan synge. Jeg har personligt altid været bange for at synge, og jeg har altid tænkt, at korsang ville jeg aldrig få fornøjelsen af. Men for halvandet år siden var der en dag en, der spurgte til min fritid, og så sagde jeg, at jeg meget gerne ville synge, men at jeg absolut ikke kunne synge.

– Vedkommende sagde så, at i England er der mange kor for uøvede, hvor man synger mange sammen. Der er blandt andet et i Oxford, hvor jeg bor. Så kom jeg med i koret – og nu er jeg så glad for det!

DELE MED ANDRE

Lise Kagenow vil nu give glæden ved at synge i kor sammen med mange andre glade korsangere videre. Derfor starter hun nu et lignende type kor i Danmark. Planen er at starte det første kor her på Islands Brygge og

derefter starte flere kor rundt om i Danmark.

– Det er planen, at så mange som muligt skal komme til at synge, og det kan de med de meget dygtige korledere, der driver korene. Og det er dét, der skal til, understreger Lise Kagenow med stort tryk.

– Vi starter her på Islands Brygge, fordi korlederen Simone Tandberg bor og arbejder her. Desuden er jeg ofte i Danmark, og jeg vil helt bestemt også synge i koret.

Princippet i koret er, at korlederen udarbejder materiale, som stemmerne kan øve sig på, for eksempel lyd-filer. Det er et tilbud til alle.

Det andet element i koret er, at man er der, når man kan, har tid og lyst. Det er stadig muligt at få det til at lyde fantastisk, fordi kordeltageren kan øve sig med vores materiale, når vedkommende har tid og lyst.

– I det kor, jeg synger i i England, er vi 110 personer, og vi laver stor lyd. Vi er opdelt i stemmegrupper – høje, mellem og dybe – og da jeg er omgivet af mennesker med den samme stemmegruppe som min, det vil sige, som er i den samme frekvens, så kan jeg ramme stemmen. Jamen man bliver helt høj. Jeg er så begejstret, og jeg øver mig også rigtig meget, simpelthen fordi det er sjovt, siger Lise Kagenow.

ELSKER MUSIK

Korleder Simone Tandberg, (25) er uddannet i musikvidenskab fra Københavns Universitet og studerer til en master som musikleder.

– Vi fandt hinanden, fordi Lise synes, at der skulle være den her form for musiktilbud i Danmark, siger Simone Tandberg.

– Nu har vi arbejdet sammen i trekvart år, og jeg har lært Lises drøm at kende, og nu er jeg lige så begejstret. Det er en fremragende ide. Jeg har altid haft med musik at gøre, det har hele min familie, fordi man bliver så glad. Jeg har sunget altid, og kor har altid været en del af mit liv. Jeg har undervist i sang og kor i min studietid.

– Du kan lige så godt sige det, indskyder Lise:

– Simone har lige fået topkarakter i kor- og ensembleledelse.

Hvorfor vil du så bruge tid på nogle, der ikke kan synge?

– Jeg har altid været omgivet af folk, der elsker at synge, uden at de egentlig kan synge. De synger, fordi de kan lide at synge og får en dejlig relation til andre mennesker. Det er det, der driver mig, at skabe glædebringende relationer, siger Simone Tandberg.

LOKALE PÅ SKOLEN

RockUs Choir kommer til at holde til i et musiklokale på Skolen på Islands Brygge. Her er der plads til 40 sangere, og det kan ifølge Lise Kagenow godt give en god lyd.

– Vi har tænkt meget over det, det skal være ordentligt, og der skal være mange nok til en stor lyd.

Prisen for at synge med i RockUs Choir svarer til 250

kroner om måneden. Da koret følger skoleåret, vil koret være i gang to gange 15 gange om året, så det er 100 kroner per gang. Koret samles hver mandag – første gang den 11. september. Første gang er gratis.

Lige nu er der 250 tilmeldte, langt overvejende kvinder, kun tre mænd.

– Kor tiltrækker fortrinsvis kvinder, men som man lærer hinanden at kende, får de nogle gange deres mænd eller mandlige venner med. Nogle gange får de deres mænd med i koret, siger Lise Kagenow.

– Det er dejligt, for det er jo vigtigt, at der også er basstemmer i et kor.

Se mere for tilmelding og start på: www.rockus.dk

Lise Kagenow og Simone Tandberg starter i september et nyt sangkor på Bryggen: RockUs Choir. Koret henvender sig især til dem, der mener, de ikke kan synge. Koret vil synge rock og pop, og man behøver ikke at kunne noder eller have korerfaring.

Fakta

RockUs Choir vil blive drevet som en socialøkonomisk virksomhed. Det vil sige, at overskuddet primært vil blive brugt til at reinvestere i egen virksomhed eller til at fremme sociale formål. En meget begrænset del af overskuddet kan udbetales som udbytte. Du kan se mere om denne type virksomhed her: <http://socialvirksomhed.dk>

Vi aflægger regnskab årligt, og vores regnskab kan ses ved at gå ind under vores CVR-nummer (er på vores hjemmeside) på Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Men nu må vi jo først se, om der er nogen, der kommer igen efter den første gratis gang

Indtægten i selskabet bruges til:

- + 25% moms
- + Booking og betaling af øvelokale
- + Arrangering af sangene specielt til RockUs Choir (da det er uøvede, der skal synge dem flerstemmigt)
- + Professionel indspilning, mixing og produktion af lydfilerne
- + Udarbejdelse af læremateriale
- + Betaling til korlederne for forberedelse og gennemførelse af korafiteterne
- + Administration samt opdatering og uploading af filer og andet vedligeholdelse af hjemmeside.

Socialøkonomiske virksomheder modtager ikke offentligt tilskud som for eksempel foreninger og aftenskoler.

Hvor mange procent fremmed føler du dig?

Kunstudstillingen 100% FREMMED er taget på Danmarksturné. Frem til 1. september kan den ses på Islands Brygge ved vandet, hvor 100 farverige portrætter med 100 forskellige historier forsøger at nuancere flygtningebatten og få svar på, hvor danske eller fremmede menneskene bag statistikkerne egentlig er

Jeg ville give noget tilbage. Nogen havde givet mig en chance. Det var ikke Allah, og det var ikke Jesus. Det var Rigshospitalet. Det var det danske velfærdssamfund. – Dzevad Ramic, 40 år, Bosnien-Hercegovina.

De nye danskere

Siden 1956 har cirka 161.000 flygtninge og deres familier fået opholdstilladelse i Danmark. 98 procent af dem kommer fra 29 lande: Afghanistan, Armenien, Bangladesh, Bosnien-Hercegovina, Burundi, Chile, Colombia, DR Congo, Eritrea, Etiopien, Irak, Iran, Jugoslavien, Kina, Kosovo, Pakistan, Polen, Rusland, Rwanda, Somalia, Sri Lanka, Sudan, Syrien, Tjekkoslaviet, Tyrkiet, Ungarn, Vietnam og de statsløse.

Tekst: Simone Okkels
Foto: Maja Nydal Eriksen
redaktion@bryggebladet.dk

Langs havnekanten står kube efter kube med farverige sider. Farverige personligheder. Farverige historier. Men også historier om at miste, om at modtage og om at høre til. Det er udstillingen 100% FREMMED, et dokumentarisk kunstprojekt, hvor 100 borgere repræsenterer de omkring 161.000 mennesker, der har fået asyl i Danmark siden 1956. Det er blevet til 100 tekster, som skal nuancere den flygtningedebat, der de seneste år er blevet mere og mere polariseret og entydig, fortæller kvinden bag konceptet, Maja Nydal Eriksen.

– Det er en historie, der mangler. Vi har absurd få talspersoner i den brede debat i Danmark. Vi ville vise den store historie, som 100 personer kan give. Ret hurtigt viste der sig en banal, men fin og vigtig fortælling; at de er meget forskellige. Ofte bliver flygtninge skåret over én kam, men eksempelvis i Irak har vi både at gøre med royalister, nationalister og kommunister. Spørgsmålet om graden af fremmed-

hed og danskhed er blevet til 100 meget eksistentielle svar om det at være menneske, siger hun.

Maja Nydal Eriksen har skabt projektet sammen med Københavns Internationale Teater/Metropolis og VerdensKulturCentret med hjælp fra blandt andre nationale foreninger og Dansk Røde Kors' tolkenetværk. De blev mødt positivt. Mange syntes, det var et nødvendigt projekt, og at det var dejligt, der kom en sådan form for storskalatalerør. Politikken har Maja Nydal Eriksen så vidt muligt forsøgt at skrælle af projektet.

– Det er klart, at det er et politisk emne, men pointen var, at det skulle være et så nøgternt billede af de mennesker, der er kommet hertil og repræsenterer hele det politiske spektrum, men som ikke indgår i den officielle Danmarkshistorie. Der bliver løbende lavet personhistorieindsamlinger, men endnu ikke fra borgerne, der er flygtet hertil. Det er ikke en kritik, men danskhedsdebatten er blevet taget som gidsel af de få og polariserede synspunkter, og det gør mange frustrerede. Her kan man se, høre og møde personerne fanget i debatten i en større skala og en anden stemning, fortæller hun.

På kuben ud for kulturhuset får man en introduktion til nogle af personerne og til projektet. Resten af fortællingerne må man gå sig til ned langs vandet mod Bryggebroen. Det er en rejse gennem 29 lande og 100 sjove, alvorlige, dramatiske og rørende historier. Alle billeder er taget i Tivoli. Det giver et legende og menneskeligt modspil til de alvorlige og indsigtfulde fortællinger. Og parken fra 1843 er nøje udvalgt som baggrundstæppe.

– Vi søgte at skabe et åbent og intimt rum. Det skulle være ærligt, uden

agenda, og derfor var der også mere tale om samtaler end interviews. Det samme åbne rum skulle også være i billedformatet. Tivoli er en neutral grund, som at mødes på en legeplads. Men det er også en indgroet del af den danske kultur. Det er alles og ingens rum, fortæller Maja Nydal Eriksen.

I mange af teksterne svarer borgerne på, hvor mange procent danske de føler sig. Det er et gennemgående spørgsmål. Alt fra 100 procent til 62 eller 10 procent. Det varierer meget. Også hos den samme borger alt efter hvilken situation de står i.

– På den måde mimer udstillingstitlen det simplede spørgsmål, man ofte stilles over for som tidligere flygtning. De fleste af deltagere er dog ikke så optagede af kategorierne. At være flygtning skaber en splittelse om at vælge side. Men det handler ikke om at vælge side. Det handler om at fungere, siger Maja Nydal Eriksen.

Jeg føler mig nok 50% dansk og 50% irakisk. Men jeg er ikke splittet. Tværtimod har det beriget mig at vokse op med to kulturer. Det har givet mig et stærkt fundament. – Aheng Barzanji, 26 år, Irak.

Bag projektet

Projektet er skabt af Maja Nydal Eriksen, som har stået bag udstillingskoncept og fotos i samarbejde med Københavns Internationale Teater/Metropolis. Interview og tekster er udarbejdet af Sisse Nat-George og Mette Katrine Balle Jensen.

Alle portrætter er skabt i Tivoli. Hver borger har til portrættet udvalgt en ting eller en person at blive fotograferet med, som betyder noget for dem. Udstillingen startede i Københavns Rådhus og blev herefter sendt på turné. Den kan ses på Islands Brygge til og med 1. september, hvorefter den flyttes til Amager Kulturpunkt.

100% fremmed kan ses på havnenkanten et par dage endnu

Den falske kamp

Eksilbryggebo og kunstnerisk altnuligmand Kristian Leth har skrevet sin første fantasyroman, Mithos, der skildrer den evige og måske misforståede kamp mellem fornuft og spiritualitet, mellem videnskab og magi

Tekst: Kenneth Dürr
Foto: Nina Mouritzen
redaktion@bryggebladet.dk

Der er en dyb splittelse mellem videnskab og åndelighed i Kristian Leths debutroman *Mithos*, der er noget så sjældent som en fantasyroman til voksne. Kristian Leth, der blandt andet også er digter, musiker, radiovært, tv-vært og skuespiller, har gennem sit kunstneriske virke ofte beskæftiget sig med det okkulte, det magiske og det mystiske – og *Mithos* er selvsagt ikke nogen undtagelse.

Kristian Leth bor i dag i Brooklyn i New York, men før han flyttede dertil, boede han her på Bryggen, og det meste af *Mithos*, der har været syv år undervejs, blev skrevet på Kigkurren 14.

– Jeg har boet på Bryggen, siden jeg flyttede hjemmefra, og indtil vi flyttede til New York for tre år siden. Vi kommer nok tilbage engang. Det er uundgåeligt, skriver han i en mail.

TAOM OG AENA

Handlingen i *Mithos* foregår i landet Mella, hvor følgerne af videnskab og følgerne af magi har været i totterne på hinanden i flere årtier og står overfor en snigende undergang. Den unge dreng Taom får mærkelige anfald, hvor han ser kryptiske syn, hvor Mella går under. Taoms far, der er en af kejserens mest betroede videnskabsmænd,

kan ikke finde nogen forklaring på de mystiske anfald. I hemmelighed søger Taoms mor hjælp fra det forbudte broderskab, der kan lindre drengens anfald, og samtidig får den unge Taom øjnene op for, at der måske er mere i verden, end hans far har forklaret ham. Sammen med veninden Aena stikker han af hjemmefra for at opsøge broderskabets højsæde på den anden side af den store skov.

På deres færd bliver Taom og Aena splittet fra hinanden, og de må nu lære at klare sig alene i en farlig verden, der står på tærsklen til dommedag. Samtidig skal de finde ud af, hvad der er sandt, og hvad der er falsk. Og langsomt indser de, at det hele er mere sammenblandet, end de først troede.

KUNSTNERISK BLÆKSPRUTTE

Kristian Leth blev uddannet fra Forfatterskolen i 2002, men han har ikke kun udtrykt sig kunstnerisk gennem litteratur. Han har blandt andet været vært på flere radio- og tv-programmer. Nogle af dem har handlet om det okkulte og det magiske, som der tydeligvis fascinerer ham. Tv-programmet Kristian Leths magiske cirkel fra 2012 er et godt eksempel, hvor han interviewer flere okkultister, magikere og mystikere.

I 2016 udgav Kristian Leth bogen *Historien om det hele sammen* med DNA-forskeren Eske Willerslev, hvor de udforskede, hvordan videnskaben forholder sig til de ting, der ligger uden for, som for eksempel voodoo på Haiti og ældgamle ritualer i junglen i Papua Ny Guinea. Musikalsk har han også beskæftiget sig med det magiske på sit soloprojekt *Baron Criminel* fra 2009, der blander haitianske voodoorytmer, elektronisk musik og tekster om magi.

DRØMMETYDER

Hvorfor er han så fascineret af magi og videnskab? Hvor-

dan ser han modsætningsforholdet mellem videnskab og det spirituelle? Og er det egentlig nogen forskel? Bryggebladet har fanget Kristian Leth på mail for at få svar.

Hvor kom idéen til Mithos fra?

– I lang tid hed den 'Gennem skoven', og det, jeg blev ved med at være fascineret af, var ideen om den magiske skov som noget mørkt og farligt og fortryllet og legendarisk. Skoven er mytisk i vores kultur og helt tilbage til vores fjerne fortid. Der er noget i det. Det ville jeg gerne undersøge. Hvad er det ved skoven, der virker så sandt og så voldsomt?

Bogen har været lang tid undervejs. Hvordan har det været? Hvordan har du kunnet holde fast i fortællingen og karaktererne?

– Det har været en udfordring. Syv år er lang tid at holde en historie åben. Men jeg er blevet ved med at vende tilbage til det uforståelige, drømmene, myterne, og jo mere jeg har skrevet, jo mere har jeg forsøgt at finde de elementer i det, jeg har skrevet. Altså, jeg har prøvet at være en slags drømmetyder overfor min egen bog.

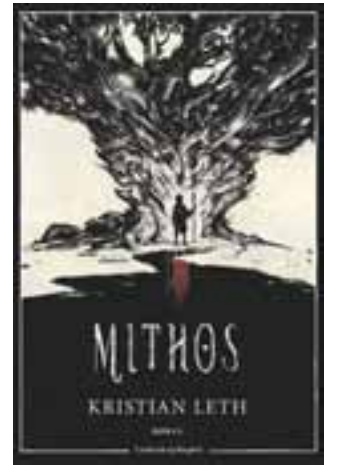
I bogen er der en kamp mellem magi og videnskab. Mener du, der er den samme kamp – i vores verden?

– Ja, uden tvivl. Eller det forestiller vi os, at der er. Vi er allesammen drevet af uforståelige, dunkle impulser og følelser, men også formet af fornuft og rationalisme. Vi pendler hele tiden mellem to måder at forstå verden på. Det behøver ikke engang være så eksotisk, det er med os hele tiden i hverdagen.

Hvad er ulemperne ved at fokusere på videnskab og glemme magien? Og omvendt?

– Videnskaben er et uforligneligt værktøj. Men den har ingen svar i sig selv. Videnskaben er en metode, så at tro, den er løsningen på alt, er ikke konstruktiv. Og hvis man til gengæld ikke vil bruge videnskaben, hvis

Mithos er en fantasy-roman med magiske skove, et hemmeligt broderskab og en ung dreng, der kan redde verden.

man tror, den er ond eller dårlig, så afskærer man sig selv fra det værktøj.

Er magi ikke bare noget, som videnskaben ikke kan forklare endnu, men snart kommer til det?

– Magi er et sprog for alle de skjulte ting, impulser og inspirationer. Kærlighed bliver for eksempel ikke forklaret af, at man påpeger, der er kemi involveret. Den bliver ikke lettere at forstå eller mindre kraftfuld. Det er som at slukke en ild med ord.

Hvad kan man gøre for at slutte fred mellem magi og videnskab?

– Vi kan forsøge at acceptere, at det, vi ikke kan forklare, er lige så værdifuldt som det, vi kan. Det gør livet nemmere.

Kristian Leth

- ✚ Uddannelse: Forfatterskolen (2002).
- ✚ Musiker: Forsanger i bandet The William Blakes, der har udgivet seks plader. Han har også udgivet de to soloplader *Hjemad* (2012) og *Fremmed Land* (2016). Derudover har han blandt andet været med til at skrive musikken til tv-serien Rita og medskrevet titelsangen til tv-serien *Dicté*.
- ✚ Forfatter: Udgivet fire digtsamlinger og været medforfatter på de to faglitterære bøger *Historien om det hele* (2016) med Eske Willerslev og *Manualen* (2017) med Fridolin Nordso.
- ✚ Skuespiller: Medvirket i filmene *Små ulykker* (2002), *Midsommer* (2003), *Min søster børn i Ægypten* (2004) og i tv-serien *Jul på Kronborg* (2000).
- ✚ Radio og tv-vært: Vært på tv-programmet *Liga*, medvært på radioprogrammet *Album* med Ralf Christensen, vært på tv-serien *Kristian Leths magiske cirkel*, vært på radioprogrammet *Richard Wagners Nibelungens Ring* og vært på tv-programserien *Den Anden Dimension*.

Kristian Leths debutroman, *Mithos* kommer 15 år efter han blev uddannet fra Forfatterskolen i 2002.

KØB DIN
BILLET PÅ
K-I-B.DK

KULTURHUSET ISLANDS BRYGGE

KONCERTER:

1. SEP. KL. 16.30
GEYSER BY THE SEA:
JOHN DANIELSSON M. BAND (SE) //
PYNDT-BAGGESEN FAMILIEORKESTER.
GRATIS

9. SEP. KL. 21.00
JESPER HEDEGAARD 'SOUND
OF BRASIL' FEAT SIDIEL VIEIRA
& CELSO DE ALMEIDA
100 KR. I FORSA LG / 120 KR. I DØREN

GEYSER FESTIVAL:
15. SEP. KL. 20.00
THE BLAND // CHRIS ENGHART // SWELLS
// JACOB SPEAKE // STELLA LUGOSI //
JOAN WESTGATE

16. SEP. KL. 20.00
JOE DOLMAN (UK) // FUSHIA // MA-
TIAS MORALES // MADS LA COUR (ARG)
// EFFERSØE & CO // BIRKEMOSE OG
NATURLIGVIS
ENTRÉ: 50 KR. STUDERENDE: 30 KR.

21. SEP. KL. 20.30
CHIEF1
ALLE KENDER CHIEF 1 - SOM MEDLEM AF
DET BANEBRYDENDE ROCKERS BY CHOICE
OG IKKE MINDST SOM PRODUCER OG
SANGSKRIVER FOR ET UTAL AF
KUNSTNERE.
ENTRÉ: 125 KR.

BØRN & UNGE

3. SEP. KL. 15.00
DM I BEATBOX JUNIOR
80 KR. I FORSA LG / 150 KR. I DØREN

9/9 KL. 12 - 15
KENDAMA PÅ
BRYGGETRAPPEN
SJOVE ØVELSER, KONKURRENCER OG
SHOW MED DET JAPANSKE TRÆLEGETØJ
KENDAMA!
GRATIS / UDENFOR VED BRYGGETRAPPEN

10/9 KL. 10.00
BØRNEJAZZKLUBBEN:
KRIBLE KRABLE LEGEKONCERT.
FOR BABYER OG DERES FORÆLDRE
60 KR.
30 KR. FOR MEDLEMMER AF BJK.

GODT & BLANDET

7. SEP. KL. 20.30
LAMA IMPROTEATER
GRATIS

10. SEP. KL. 10 - 17
LOPPEMARKED PÅ BRYGGEN
FRI ENTRÉ

19. SEP.
DANS PÅ BRYGGEN - TANGO
UNDERVISNING: 18.30
SOCIAL DANS: 19.30
ENTRÉ: 40 KR. / 25 KR. FOR STUDERENDE
OG PENSIONISTER

27. SEP.
FÆLLESMIDDAG PÅ BRYGGEN
PRISER: 1 DAGENS RET + VIN: 100 KR.
KUN MAD: 75 KR. / BØRN MELLEM 5 - 12
ÅR SPISER MED TIL HALV PRIS.
TILMELDING; SEND EN MAIL TIL
BRYGGEMIDDAG@GMAIL.COM
SENEST DAGEN FØR.

HIP HIP
HURRA!

BRYGGEN
FYLDER 112 ÅR.
VI FEJRRER MED
EN MASSE
SJOVE EVENTS
VED GUNLØGS-
GADE.

K-I-B.DK

